Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

674

Vragen van de leden **Dijkgraaf** (SGP) en **Geurts** (CDA) aan de Minister en Staatssecretaris van Economische Zaken over *een juridische analyse van de visie van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) op de Kip van Morgen* (ingezonden 20 oktober 2015).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken), mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 24 november 2015).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het artikel «Dierenwelzijn in Nederland; civielrechtelijke regeling voor de «Kip van Morgen»»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Zou volgens u een informele zienswijze van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) moeten voldoen aan de motiverings- en bewijsverplichtingen die gelden voor een besluit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2
De ACM is net als elk overheidsorgaan gebonden aan de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het motiveringsbeginsel. In een informele zienswijze dient de ACM haar oordeel te motiveren. Wel ligt de lat hierbij lager dan bij een formeel besluit waaraan rechtsgevolgen verbonden zijn. Een informele zienswijze betreft geen formeel besluit van de ACM. Het instrument is bedoeld om ondernemingen in een vroegtijdig stadium duidelijkheid te verschaffen over de visie van de ACM op een concrete nieuwe rechtsvraag waarbij een groot economisch of maatschappelijk belang is betrokken.
Een informele zienswijze is een voorlopig oordeel en bindt de ACM en de betrokken ondernemingen niet. Het staat de ACM en eventuele andere bevoegde autoriteiten, zoals de Europese Commissie, vrij om in voorkomende gevallen anders te oordelen als daartoe aanleiding is.

[1] Jochemsen-Vernooij en van der Heul, Tijdschrift voor Agrarisch Recht, nr. 10 oktober 2015.

ah-tk-20152016-674
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

Vraag 3
Deelt u de constatering dat met de analyse van de ACM publieke belangen zoals duurzaamheid en dierenwelzijn eigenlijk niet meewegen omdat de ACM enkel kijkt naar wat de consument over heeft voor duurzaamheid of dierenwelzijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3
Ik deel deze constatering niet. De ACM volgt bij de beoordeling van duurzaamheidsinitiatieven de Beleidsregel mededinging en duurzaamheid en haar eigen visiedocument mededinging en duurzaamheid. Bij deze beoordeling worden publieke belangen, zoals milieu en dierenwelzijn, meegenomen. Ik vind wel dat nog duidelijker gemaakt kan worden wat wel en niet kan en hoe bepaalde belangen meegenomen kunnen worden. Daartoe wordt de Beleidsregel mededinging en duurzaamheid aangepast. Ik verwacht ik de aangepaste Beleidsregel mededinging en duurzaamheid eind dit jaar vast te kunnen stellen.

Vraag 4
Deelt u de constatering dat onder verwijzing naar het Wouters-arrest bij de toepassing van het kartelverbod rekening gehouden moet worden met het publieke belang dat met de betreffende afspraken mogelijk gediend wordt en dat in het geval van de Kip van Morgen niet hoeft te worden aangetoond dat de afspraken efficiëntievoordelen opleveren die ten goede komen aan de portemonnee van de eindgebruikers?

Antwoord 4
Bij de toepassing van het kartelverbod dient inderdaad rekening te worden gehouden met de publieke belangen die door de afspraak mogelijk worden gediend. Het Wouters arrest en andere jurisprudentie dienen hierbij te worden meegenomen. De concrete beoordeling of het kartelverbod al dan niet van toepassing is, is aan de ACM.

Vraag 5
Bent u bereid de Europese Commissie te vragen nadere invulling te geven aan de leer van de inherente beperkingen?

Antwoord 5
In mijn brief aan eurocommissaris Vestager van 29 juni jl. heb ik aandacht gevraagd voor ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven binnen de leer van de inherente beperkingen. Op basis van de briefwisseling tussen de eurocommissaris en mij zijn medewerkers van de Europese Commissie en van mijn ministerie met elkaar in contact. Wanneer het overleg met de Europese Commissie is afgerond, kom ik daar bij uw Kamer op terug.

Vraag 6
Deelt u de mening dat de ACM zonder uitvoerige motivering heeft vastgesteld dat bij de Kip van Morgen sprake is van een overtreding van het kartelverbod, terwijl sprake is van een inkoopafspraak en niet van prijs- en marktverdelingsafspraken of een capaciteitsreductiekartel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6
Nee, ik deel deze mening niet. Wel had ik graag gezien dat de afspraken rond de Kip van Morgen mogelijk waren geweest binnen de kaders van de Mededingingswet, omdat ik positief sta tegenover duurzaamheidsinitiatieven die door bedrijven of maatschappelijke organisaties worden genomen. De concrete beoordeling is echter aan de ACM.

Vraag 7
Bent u van mening dat bij een mededingingstoets duurzaamheidswaarden niet alleen gemonetariseerd moeten worden, maar dat ook de voordelen die zich op langere termijn zullen voordoen meegewogen dienen te worden zoals de voorganger van de ACM in het verleden ook deed?

Antwoord 7
Ik ben inderdaad van mening dat bij een mededingingstoets de duurzaamheidsvoordelen die zich op langere termijn zullen voordoen, waarvan voldoende aannemelijk is dat ze zich daadwerkelijk gaan voordoen, meegewogen dienen te worden. Dit is ook genoemd in artikelen 2a en 2b van de Beleidsregel mededinging en duurzaamheid (Stcrt. 2014, 13375).

Vraag 8
Vindt u dat de Willingness to pay-methode om het belang van consumenten in geld uit te drukken onvoldoende rekening houdt met het publiek belang en dat hierbij aanvullende onderzoeksmethoden gebruikt hadden moeten worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8
Bij de analyse van de Kip van Morgen door de ACM zijn verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. Zo is gebruikgemaakt van de «willingness to pay»-methode om de waardering van consumenten van de effecten voor dierenwelzijn mee te nemen. Daarnaast is er, via een andere methode waarbij schaduwprijzen zijn gehanteerd, gekeken naar de waardering van de milieueffecten en de effecten voor de volksgezondheid. Bij de aanpassing van de Beleidsregel mededinging en duurzaamheid zal er aandacht zijn voor mogelijke andere methoden.

Vraag 9
Bent u voornemens de in het artikel genoemde commentaarpunten, onder meer het expliciet meewegen van langetermijneffecten, mee te nemen bij de aanpassing van de Beleidsregel mededinging en duurzaamheid? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9
Zie het antwoord op de vragen 7 en 8.

Vraag 10
Bent u bereid voor het eind van het jaar de gewijzigde Beleidsregel mededinging en duurzaamheid naar de Kamer te sturen? Zo nee, wanneer kan de Kamer de gewijzigde Beleidsregel verwachten?

Antwoord 10
Ja. Zoals ik eerder aan uw Kamer heb aangegeven, verwacht ik de aangepaste Beleidsregel mededinging en duurzaamheid eind dit jaar vast te kunnen stellen (Kamerstukken II, 2014–2015, 30 196 nr. 354).

Vraag 11
Wat is de stand van zaken met betrekking tot het overleg met de Europese Commissie over de Europese mededingingsregels in relatie tot duurzaamheid?

Antwoord 11
Zie het antwoord op vraag 5.

Vraag 12
Kunt u deze vragen beantwoorden voor de plenaire behandeling van de begroting Economische Zaken, onderdeel Landbouw en Natuur?

Antwoord 12
Ja.